

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. III. An, & qualiter dispensari possit in impedimento cognationis
spiritualis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

2130. Si autem fermo sit de voto solenni, cum istud sit de substantia status Religiosi, & Regularis, non autem status Clericalis etiam Clericorum in sacris, ut jam supra dictum est, utrumque autem tali voto ligatis præstet impedimentum dirimens, non jure naturali, aut divino positivo, sed solum Ecclesiastico, ut dictum est superius, rectè sequitur, dispensari posse jure Ecclesiastico, ut dicemus infra. Eo tamen casu, volens dispensari in voto castitatis solemnii juxta id, quod tradit de Justis l. 1. c. 4. n. 185. *Q. si Religiosus, explicare teneretur provenientiam, an ex voto in susceptione ordinis sacri, an Religiose professionis emisso?* quia sunt diversa vincula matrimonium dirimentia; ita ille, sed fortè rectius, si dicatur, quòd votum professi dispensatum, cum solvat statum, indigeat gravioribus causis.

§. III.

An, & qualiter dispensari possit in impedimento cognationis spiritualis?

2131. Cognatio spiritualis est impedimentum dispensabile jure humano, cum sit juris tantum Ecclesiastici ex n. 1088. Est impedimentum fortius cognatione carnali, c. Pictarium 30. q. 3. sic glossa in c. 1. de cognat. spiritit. in 6. V. spiritualem. & constat ex textu, ibi: *cum ergo propria consanguinitate jubemur abstinere, multo magis à spirituali* &c. In compaternitate tam simplici, quam duplici facile dispensat Pontifex, existente justà causà, qualis est angustia loci, dos incompetens &c. de quibus à n. 2062. imò etiam leviori, quam sint illæ; sic de Justis cit. l. 2. c. 5. n. 72. In impedimento autem ex Paternitate spirituali, sæpe vel denegatur, vel difficillimè, ac non nisi cum multis modificationibus conceditur; imò Sanchez l. 8. d. 24. n. 15. testatur, se nunquam audivisse, vel legisse, fuisse dispensatum in Paternitate spirituali. Et quamvis Pontius l. 8. c. 17. n. 18. referat unum casum hujus dispensationis factæ; subjungit tamen, matrimonium subsecutum infelicem exitum habuisse; res fundatur in reverentia, quam filius spiritualis matri, aut filia Patri suo spirituali debet; cum hæc propinquitas fundetur in Sacramento. Si ta-

men essent causæ valde urgentes eam concedendi, non negaretur; & in expeditione dispensationis servaretur de stylo, quod servari solet in dispensatione super primo, & secundo consanguinitatis, vel affinitatis gradu, cum iisdem clausulis, & qualitatibus, de quibus infra à n. 2139. Ex hoc colliges, quòd causæ, quæ sufficiunt pro dispensatione in remotiori gradu consanguinitatis, vel affinitatis, in dato casu non sufficiant, sed exigantur majores, mirum tales, quæ requiruntur ad impetrandam dispensationem in gradibus propinquioribus.

Not. autem 1. Si inter cognatos spiritualiter, qui super hoc impedimento dispensari cupiunt, præcessisset copula, non esse de necessitate in supplicatione exponendam, nisi facta sit animo sibi eo titolo facilitandi dispensationem; vel allegatur pro causa motiva dispensationis impetrandæ, ut diximus à n. 1166. Not. 2. in supplicatione dispensationis, de necessitate exprimendam esse. 1. *provenientiam hujus cognationis* v. g. quòd orator orationis prolem, ex alio viro susceptam de Baptismo susceperit, vel in sacramento confirmationis tenuerit. Negativam tamen apud Gobat tr. 9. n. 622. sequitur Tamburinus de matr. l. 8. tr. 2. c. 9. §. 6. n. 1. quòd utraque sit ejusdem omnino rationis, sicut duæ cognationes carnales, quarum una ex virili, altera ex muliebri sanguine provenit. Sed contrarium rectius dicitur; nam per baptismum, non autem per confirmationem fit regeneratio; ergo diversa sunt, & signo, & re significata. 2. Exponendum est, si dispensatio petatur in compaternitate, an ea sit simplex, vel duplex? ut si Titius prolem Cajæ, & Cajæ Titij, de sacro fonte suscepisset; sic enim compaternitas foret duplex, de quo de Justis l. 2. c. 5. n. 72.

Not. 3. quòd Executor dispensationis non possit admittere causam in literis, seu mandato non expressam; cum non possit excedere limites mandati; & rescriptum, seu mandatum sit stricti juris; nec extendi possit ad non expressa; & tantum dumtaxat valeat, quantum sonat. sic Corradus l. 7. c. 5. n. 56. ex c. fin. de Rescript.

Si quæras, an cesset dispensatio, quando cessat penitus causa finalis, ex qua ipsa procedit? Bz. cum distinctione: Nam vel dispensatio

dispensatio est jam actu applicata petenti aut immediate à Principe, aut ex ejus mandato, aut facultate à commissario, puta Confessario, aut alio quolibet: aut certe nondum est actu posita dispensatio, sed tantum obtentum est scriptum, & facultas ut fiat v. g. obtentæ sunt litteræ, quibus mandatur Confessario, aut Episcopo facultas, dispensandi in voto castitatis aut religionis, impedimento consanguinitatis, irregularitatis ad ordines, nondum tamen revera commissarius ille dispensavit.

1135. Igitur quamdiu est veluti suspensa dispensatio, & nondum actu concessa, seu quamdiu est in actu tantum primo, si causa finalis cesset, cessat quoque ea dispensatio, hoc est, vera facultas dispensandi definit in commissario, neque suum effectum habere potest: quia ea dispensatio injusta omnino esset: atqui præsumendum non est Principem dedisse facultatem commissario dandi dispensationem injustam, quam neque ipse concedere vellet: faciet igitur commissarius præter concessam facultatem, si dispenset, ac proinde invalidè dispensabit.

Hujus ulterior ratio est; quia in litteris ejus modi indulgentium imperatur prævium examen, ut nimirum dispenset commissarius, si preces veritate nitantur: si tamen impedimentum hujus facultatis exercendæ temporarium tantum esset, & causa finalis, quæ cessaret, iterum rediret, posset Commissarius tunc dispensare; quia cessante causâ fuit tantum legata facultas Commissarij, & non penitus destructa, nisi medio illo tempore fuerit revocata, ut nuper quoque dicebamus de eo, qui per factum impossibile cum usu dispensationis, videtur renuntiasse facultati illâ utendi, sublato enim eo impedimento, licet ea utetur. Hæc autem cessatio causæ debet esse contraria, & non negativa, ita ut nimirum jam fiat illicita dispensatio, ejusque usus. Suarez l. 8. c. 30. n. 12.

1136. Si autem dispensatio non sit amplius in fieri, sed in esse consummato (quia nimirum concessa est actu ipso, & subditus revera dispensatus) non cessat etiam cessante causâ finali; v. g. dispensatum re ipsa est cum femina, ut nuberet consanguineo, defectu dotis, quâ possit honestè extraneo suæ nobilitati conformiter collocari; in-

terea, dum parantur inter hos consanguineos nuptiæ, obvenit pinguis hereditas huic feminae ante matrimonium initum; potest vi dispensationis, nomine dotis insufficientis concessæ, nubere suo illi consanguineo. Idem dico de dispensato in irregularitate ad ordines suscipiendos, si antequam eos suscipiat obtentâ jam dispensatione, causa concessæ dispensationis definat; ita Suarez lib. 6. de Legib. d. 20. n. 15. Sala. d. 20. n. 67. Emman. Sâ vers. Gratia, n. 6. & 10. Rebuff. tract. in reg. constit. tom. 2. præfat. n. 56. Mascard. de probat. concl. 178. Tiraquell. cessante causa, cessat effectus, limit. 22. n. 92. & 94. contra Sanchez lib. 3. de matr. d. 20. n. 14.

Hujus ratio est; quia dispensatio jam habuit suum effectum, nempe ablationem vinculi, qui proinde non pendet à causa illa, à quâ fuit productus, alioquin idem de effectu remoto diceretur. Nam qui suscepisset ordines re ipsa ex dispensatione, cessante causâ ejus, abstinere deberet à ministracione, nam usus ordinum, etsi remotior sit effectus dispensationis, quam ipsa susceptio, æquè tamen pendebat à causa dispensationis, atque ipsa susceptio, quæ non est effectus proximus, sed ipsa relaxatio vinculi, quæ ubi semel apposta est, & ablata obligatio legis, non est cur redeat, etsi causa, per quam sublata fuit, cesset: videmus enim etiam in naturalibus plerosque effectus non conservari à suis causis producentibus, quod frequentius esse in moralibus concedebat nuper ipse Sanchez.

§. IV.

An, & qualiter dispensari possit in Cognatione legali?

Impedimentum ex cognatione legali 2137. (de qua egimus à n. 1117.) est juris tantum Ecclesiastici per n. 1119. consequenter dispensabile. Cum autem inter cognatos legaliter in linea rectâ, Papa difficillimè dispenset, nec nisi ex urgentibus causis; cum solvi possit per emancipationem, qua hoc impedimentum in linea transversali tollitur, consequenter dispensatione tunc opus non sit, ut notat Rebuffus, in praxi dispens. regulâ de dispensat. in gradu prohib. gloss. 5. n. 25. illud solum notandum venit, in supplicatione pro

Uuu 3

hujus